

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 1. Institutionis tempus, & hujus Sacramenti Essentia designantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81978](#)

- fuerint figuræ propriae Sacramenti Confirmationis, traditur à D. Thoma quæst. 72. art. 1. ad 2. per hæc verba : ad 2. dicendum, quod quia Confirmatio est Sacramentum plenitudinis gratiæ, non potuit habere aliquid respondens in veteri Testamento, quia nihil ad perfectum adduxit lex, ut dicitur Hebr. 7.
23. Resp. 2. Dist. aliter maj. per figuræ, & similitudines, vel magis, vel minus proprias, permitto ; æque proprias pro omnibus Sacramentis, nego maj. & dist. min. nego conseq. quia, licet minus propriæ, jam fuerunt in veteri lege similitudines Sacramenti confirmationis, nam oleum Eliæ, Elisæi, unctio Pontificum, & ferè omnes mysticæ unctiones legis antiquæ fuerunt figura Sacramenti confirmationis, ut in Sermo : de unctione chrismatis ait Cypr. per

hæc verba : à facie novi oleari desiccatae sunt operationes antique ; nec dissimilat in hoc sensu D. Thomas in 4. disp. 7. quæst. 1. art. 1. questione. 1. ad 3. dicens : *Aliquomodo fuisse hoc Sacramentum adumbratum in unctione Pon-*
ticum, qua significabatur unctio Christi, à qua
hac unctio derivatur. Ad Confirm. nego maj.,
quia Christus Dominus ute potest Auctor Sacra-
mentorum, non egebat aliqua actiones Sacra-
mentali à se distincta , neque suscepit Sacra-
mentum Baptismi , sed Baptismus Joannis.
Suscepit autem Eucharistiam propero peculi-
arem ejus dignitatem , ut intelligeretur , ipsum
Christum verè , & realiter in ea contineri quod
notare debuissent hæredici, ne realem Chri-
stus presentiam in eo mirabiliter Sacramento
negarent.

DISPUTATIO II.

DE INSTITUTIONE, ET ESSENTIA CONFIR- MATIONIS.

24. **S**acramentum Confirmationis habet terminum à quo, sicut de Baptismo dictum est num. 15. eadem enim utrobique ratio militat. Habet etiam terminum ad quem, qui usque ad Pentecosten completus non fuit, neque Sacramentum istud usque ad illud tempus suum communicabat effectum. Ratio est, quia effectus hujus Sacramenti est plenitudo Spiritus S. quæ usque ad tempus illud, in quo Christi mysteria completerentur, danda non erat, ex illo Joannis 7. nondum erat Spiritus datus, quia JESUS nondum erat glorificatus. Unde quando Joannis 20. Christus dixit Discipulis : accipite Spiritum S. non erat Sermo de hac plenitudine, sed de gratia, & potestate iudiciali ad absolvendum, aut Episcopali simul ad gubernandam Ecclesiam ; exinde judicant graviores Theologi, non decuisse administrare hoc Sacramentum ante Adventum Spiritus S. cùm præcipius illius effectus ante illud tempus conferendus non esset, quo in sensu com-
muniter nostri , & Thomistarum cum Eximio Doctore explicant D. Thomam quæst. 72. art. 1. ad 10. dicente : *Quod Christus instituit hoc Sacramentum non exhibendo, sed promittendo, nimis effectus ejus effectum à die Pentecostes ; in die autem Pentecostes ex speciali DEI privilegio receperunt Apostoli absque Sacramento effectum hujus Sacramenti , ut ferè omnes Theologi docent, neque apud ipsos ulla in hac parte existat controversia; ceterum ut deve- niamus ad difficultates, quæ hinc inde contro- vertuntur, sit*

SECTIO I.
*Institutionis tempus, & hujus Sacra-
menti essentia designantur.*

Assero 1. Cùm Eximio Doct. communis astrorum , & Thomistarum, Sacramentum Confirmationis quo ad substantiam, verisimilius est, institutum fuisse à Christo Domino in nocte cœnæ. Probat 1. institutio Confirmationis ute potest à Christi voluntate dependens aliter nobis innoscere non posset, quoniam ex Scriptura, vel extraditione. Infupet tempus institutionis ex Scriptura aperte non inventus, ut fatentur omnes Theologi ; atqui ex traditione verosimilius inferitur, institutionem factam nocte cœnæ ; ergo &c. Probat min. fieri cum Christus Baptisma instituit, non quidem quando Apostolis præcepit baptizare gentes, vel Baptisma promisit, sed quando materiam Baptismatis formavit , & contactu sue mundissime carnis in Jordane consecravit ; ita nunc vero similius est, Sacramentum confirmationis instituisse, quando hujus Sacramenti materiam levæ chrisma conficerere docuit ; atqui ex perpetua Ecclesiæ traditione in nocte cœna docti Apostolos christina conficerere, ut constat ex Pibiano Papa Epist. 2. ad Episcopo Oriens, dicente : *In illa enim die Dominus JESUS postquam cœnavit cum Discipulis suis, & lavòrum pedes (ficut à SS. Apostolis prædictis res nostri acceperunt, nobisque reliquerunt) chrisma conficerere docuit ; atque hac est causa cur Ecclesia Catholica quorū annis veteri com-
busto novum chrisma consecrat in die cœna;* ergo &c.

Probat 2. Contra Bachonium in 4. dis-
censem, institutum fuisse, quando March. 15.
Chri-

Institutionis tempus, & hujus Sacramenti essentia designantur. 521

Christus pueris manus imposuit, & contra Scōtum dicentes, institutionem factam, quando Joannis 20. Christus dixit Discipulis, accipere Spiritum S. & contra alios dicentes factam fuisse in die Pentecostes. Probatur inquam nostrum Concl. nam nunquam in illis casibus ab Adversariis assignatis fuit à Christo Domino assignata materia aut forma hujus Sacramenti; ergo non fuit tunc institutum confirmationis Sacramentum. Confirm. 1. contra Bachon, quia inter illos pueros plurimi saltem, non erant baptizati, neque ad finem confirmationis Christo offerebantur, sed ut à Deo benedicerentur, ut ait Hieronymus, vel ut curarentur ut significat Anselmus, ac proinde illa manutum impositione non fuit confirmativa, sed curativa, & ad summum adiutoria hujus Sacramenti; ergo &c. Neque obstat con. Senonense, est enim Provinciale in hac parte non recepimus, neque à Sede Apostolica approbatum. Confirm. 2. contra Scōtum, quia licet ut fert communis opinio, non solum acceperint Apostoli potestatem ad remittenda peccata Joannis 20. sed etiam creati fuerint Episcopi, sinque instituti Ministri ordinarii confirmationis, nihil horum pertinet ad essentiam constitutivam hujus Sacramenti; chrisma autem jam erat tunc designatum, ut constat ex num. Sup. ergo &c. Confirm. 3. contra ultimam sententiam, quia licet in die Pentecostes acceperint Apostoli effectum confirmationis, altiori modo id factum est, & non per Sacramentum, ex dictis num. 24. in illo etenim facto neque designata fuit materia, neque forma confirmationis à Christo Domino; ergo &c.

27. Alerio 2. Sacramentum confirmationis Theologicè sumptum pro significatione practica effectus interioris, juxta dicta num. 40. de Bapt. ita definitur: Sacramentum characteristicum ad roborandum in fide per se gratiae augmentativum. Probatur ex Flor. & Trid. citatis num. 319. de Sacram. constat Sacramentum istud imprimere characterem, insuper Melchiades Papa in sua Epistola decretoria ad Episcopos Hispaniarum ita habet: *In baptismate homo ad militiam recipitur, & in confirmatione confirmatur ad pugnam.* In fonte baptismatis Spiritus S. plenitudinem tribuit ad innocentiam, in confirmatione autem perfectionem ad gratiam ministrat. In Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum ad pugnam confirmamur. In Baptismo abluitur, post Baptismum roboramur. Regeneratio per se salvat in pace Baptismum recipientes, confirmatione armat, atque instruit ad agones. Rursus Eugen. 4. in decreto Armeno. ita habet: per confirmationem augemur in gratia, & robora- mur in fide; sed haec omnia comprehendit nostra definitio per aptum genus, & differen- tiam, ut constat à num. 41. de Bapt. ergo &c.
28. Alerio 3. Cū ferè omnibus Theologis: materia remota hujus Sacramenti est chrisma R. P. Gormaz Theolog. Tom. II.

ex oleo olivarum, & balsamo ab Episcopo benedictum. 1. Pars est contra Syrmundum dicentem esse, vel chrisma, vel solam manutum impositionem, & contra Canum defendentem sufficere, vel Oleum, vel Balsamum. 2. Pars est contra Cajetan. Navar. Scōt. & Valent. dicentes, sufficere solūm oleum, omisso balsamo; imd Cajetan. ait, sufficere chrisma à simplici Sacerdote consecratum. Probatur conclusio 1. ex Florentino in decreto Eugenii dicente: Secundum Sacramentum est Confirmationis, cuius materia est chrisma confectum ex oleo, quod nitorē significat conscientia, & balsamo quod odorem significat bona fama per Episcopum benedictum; ubi non solum ponit Concilium chrisma nude sumptum, sive mixtum ex oleo, & balsamo, sed addit tali mixtum debere esse ex oleo, & balsamo benedicto per Episcopum, quod semper servavit Ecclesia, tum Græca cum Latina à tempore Apostolorum; ergo &c.

Confirm. 1. Et explicatur hæc ratio: Con- 270 cil. Florentinum in explicandis reliquis Sacramentis ea solum sub nomine materiæ comprehendit, quæ ad eorum substantiam ex Christi institutione pertinent, & Sacramenti confessionem præcedunt; quod addo propter Sacramentum pœnitentiæ, cuius licet satisfactio sit pars integralis, non tamen essentialis, quia non requiritur ut quid præcedens Sacramenti confessionem. Hoc autem adeo accuratè Florentinum Conc. præstitit, ut circa Sacramentum Eucharistie, in quo similiis mixtio vini, & aquæ præcedit, caute distinguat, quod est necessarium necessitate Sacramenti, ab eo, quod est necessarium necessitate præcepti dicens: *enjus materia panis triticeus, & vinum de vite, cuicunque ante confectionem aqua modicissima adhiberetur debet:* ergo ex omnia, quæ pro materia Sacramenti confirmationis uniformiter Concilium exprimit, essentialiter pertinent ad materiam hujus Sacramenti, ac proinde non sufficit mixtum ex oleo, & balsamo, nisi etiam sit ab Episcopo benedictum.

Probatur 2. Conc. Florentinum loco cita- 301 to num. superiori insinuat, ex dispensatione summi Pont. posse simplicem Sacerdotem esse hujus Sacramenti ministrum in aliquo casu, & tamen agens de materia illius ita requirit chrisma ab Episcopo benedictum, ut nunquam insinuet posse aliquando ex Sedis Apostolicae dispensatione sufficere, vel solam manutum impositionem, vel solum oleum, vel solum balsamum, vel mixtum ex utroque ab Episcopo non benedictum; ergo chrisma ab Episcopo benedictum est materia essentialis hujus Sacramenti. Confirm. ex Catechismo Tridentinum tit. de Confirm. dicente: jam vero quæ sunt ejus partes, ac primum quidem de materia di- cendum est. Hæc autem chrisma appellatur, quo nomine à Græcis accepto, et si profa- ni scriptores quolibet unguenti gradus signifi- cant, illud tamen, qui res Divinas tradunt,

U u

comma

Disputatio II. Sectio I.

522

communi loquendi consuetudine ad illud tantum unguentum accommodarunt, quod ex oleo, & balsamo solemnii Episcopi consecratione conficitur; & infra: necessarium est, ut SS. & religiosis precationibus consecretur: neque ad alium ea consecetur, nisi ad Episcopum pertinere potest; qui ejusdem Sacramenti ordinarius Minister *institutus est*; ergo &c. unde sicut ad Baptismum requiritur aqua, qua absque addito limitante talis dicitur, qualis est naturalis, ita ad confirmationem requiritur oleum, quod absque addito limitante dicitur, quale est olivarum, idemque suo modo de Balsamo.

31. Afferro 4. Materia proxima Sacramenti Confirmationis est unctionis talis chrisinatis in fronte recipientis per manum ministri in formam crucis facta. Probatur ex Florentino dicente: *ideoque in fronte, ubi vere cuncta sedes est, confirmandus innungitur, ne Christi nomen confiteri erubescat, & praeceps Crucem ejus, que Iudeis est scandalum, Gentibus autem stultitia, propter quod signo Crucis signantur.* Ex quo sic formatur argumentum: Sacramentum confirmationis, utpote consistens in usi essentia-liter requirit tanquam materiam proximam usum materiae remorae, ut dictum de Bapt. à num. 47. quæ in nostro casu est unctionis chrismatis benedicti ab Episcopo, in modum Crucis, ut constat ex hujus Sacramenti forma. Rursum hæc unctionis debet fieri per manus impositionem, cum à PP. vocetur Sacramentum impositionis manus, ut constat ex tota disp. 1. insuper Florentinum eodem modo requirit, ut Crux fiat in fronte, quam ut omnino fiat, sed ex his clare infertur materiam proximam esse, pro ut à uobis assignetur; ergo &c.

32. Confirm. nam licet apud Græcos repertatur variatio quo ad partes corporis ungendas, nunquam reperiatur variatio quo ad ungendam frontem. Sic Concil. Constantinopolitanum, & veruissimum Euxologium manuscriptum recentent frontem, oculos, nares, os, auræque. Cyrillus frontem, aures, nares, pectus. Euxologia typis excusa, quibus modo passim utuntur Græci, frontem, oculos, nares, os, aures, pectus, manus, & pedes, ut argumentum sit (air Arcadius cap. 7.) reliquæ partes corporis prater frontem ungere non esse de necessitate Sacramenti; ergo &c. exinde Eximus Doct. air, temerariam esse sententiam, qui dicunt non requiri ad valorem hujus Sacramenti, ut Crux fiat in fronte medio aliquo instrumento, cum ea non esset manus impositio; neque excludendum est chrisma à constitutivo materiae proximæ ex dictis à num. 49. de Bapt. quod efficaciter roboretur ex Tridentino fess. 7. can. 2. de Confirm. dicente: *Si quis dixerit injurios esse Spiritui S. eos, qui Sacro Confirmationis chrismati virtutem aliquam tribuant: anathema sit.*

33. Afferro 5. Forma Sacramenti confirmationis est ista, vel quæ juxta institutionem Christi isti

perfectè æquivalere: signo te, signo Crucis & confirmante chrismate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. Prob. 1. forma à nobis assignata sufficiens est ad conficiendum validum Sacramentum confirmationis, ut definita a Flor. in decreto unionis; ergo quæ juxta institutionem Christi perfectè non æquivaleret, non æquivalere formæ sufficiens; led quæ non æquivalere formæ sufficiens, non est sufficiens; ergo ut sit sufficiens, deber est, vel forma à nobis assignata, vel quæ juxta Chilli institutionem perfectè isti æquivalat. Confirm. quando duas formæ materialiter diversæ comprehenduntur sub significacione insinuatis Christi Domini, unaquæque alteri perficitæ æquivaleret, ut constat ex dictis à num. 6. & 69. de Sacram. nulla enim perfectior æquivalencia, quam cum duo materialiter diversæ sunt formaliter idem in ordine ad cauandum eundem effectum; sicut ramus lauri, & oliva ad significandum vinum venale; arqui forma à nobis assignata comprehenduntur sub institutione Christi Domini, & quæcumque sufficiens sit ad hoc Sacramentum constitendum, comprehendendi debet sub eadem institutione in ordine ad causandum eundem effectum; ergo &c.

Probatur 2. In edito Constant. magni (i) tamen verè illius est quod habetur Tom. 1. Conciliorum, quæ collegit, & typis dedi Laurentius Surius Carthul. fol. 319. Constantinus se à Sylvestro Papa post Baptismum in fronte signatum referit per hæc verba: levato que me de venerabili fonte, induit velibus canditis, septiformis gratia Spiritus configurationem adhibuit beati chrismatis unctione, & ex illo S. Crucis in mea fronte linivit dicens: signet te Deus Sigillo fidei suæ in nomine Patris, & Filii, & Spir. S. in configuratione dei. Quod habetur etiam in Summa Conciliorum Aranzæ addens: quæ forma parum immutata nunc servatur in Sacramento confirmationis, eadem forma habetur in eo Constantini edito, relato Tom. 1. Concil. novi impressionis, de quibus diximus num. 74. de Bapt. tum etiam apud Ambros. lib. 2. de Sac. cap. 7. in fine habetur hæc alia forma: DEUS Pater omnipotens, qui te regeneravit ex aqua & Spiritu S. concepitque tibi peccata tua, ipsa te ungar in vitam æternam. Item in quodam rituali antiquo, qui dicitur ordo Romanus ante 800. annos Scripto habetur hæc forma: signa eos Domine signo Crucis, ego te confirmo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus S. tum etiam forma Sacramenti confirmationis in Ecclesia Græca est ista: signaculum Domini Spiritus S. ut refert Arcadius cap. 6. & 7. qui air deesse verbum more Græcorum, quorum phrasis propria hoc eleganter exigit, & sensum esse, hoc signo donantur munera Spiritus S. imd. & ipsemet Spiritus S.

Ex quibus omnibus ita formatur argumentum: neque in forma Græcorum, neque in Ambrosiana sit illa invocatio Trinitatis,

que expressio Ministri, ut si in aliis formis relatis, ergo Christus non determinavit formam confirmationis quo ad materialitatem verborum, sed instituit ea verba, quae ab Ecclesia determinarentur; ac proinde secundum diversa tempora potuit validè uti Ecclesia verbis materialiter diversis, imò & validè potuerunt assignari pro Ecclesia Latina verba materialiter diversa à verbis assignatis pro Ecclesia Græca. Sic quia Christus materialiter non determinavit in Sacramento Ordinis materiam, sed instituit illud signum sensibile, quod ab Ecclesia determinaret significativum potestatis, quæ traditur, valide determinavit Ecclesia ut Sacerdotes iniatiarentur in Ecclesia Latina per contactum Calicis cum vino, & patenæ cum Hostia; in Ecclesia vero græca per manuum impositionem super Caput ordinandi; ergo sicut haec utraque materia est eadem specie morali, quia continetur sub significacione institutionis Christi, sicque una perfectè æquivaler alteri; ita rite formæ confirmationis sunt una & eadem specie morali, cum omnes contineantur sub significacione institutionis Christi Domini, ac proinde unaquæque perfectè æquivaler alteri.

Respondebis cum Petro à S. Joseph lib. 1. de Sac. cap. 13. illam formam Græcorum non videri sufficientem, eò quod multa non exprimat, quæ ad valorem Sacramenti continentur in forma Latinorum imo Catumcir, in Concordia utriusque Ecclesie tract. 1. ait, verba illa à Græcis adhibita non esse formam Sacramenti confirmationis, sed cuiusdam christianonis reconciliatoriae cæremonialis, quæ ab Ecclesia græca olim in Baptismo adhibebatur. Cæterum istæ responsiones absque ritus Græci noritæ videntur adhibitæ, ideoque contra 1. quia illa verba assignata sunt pro forma Sacramenti conformis in Euxologij Græcis, imò ut testatur Card. Bessarion lib. de Sac. Euchistia Tom. 6. Bibliotheca Sacra, hæc formadmiratur, à 2. Synodo generali can. 7. per haec verba: ob signantes, hoc est, Sanctissimo chrismate eos christmantes dicimus; signum domini Spiritus S. & haec verba secundum eos, hoc chrismati Sacramentum persicunt.

Contra 2. Licet Severus Patriarcha Alexandrinus lib. de ritibus cap. Tom. 6. Biblioth. Sacra referat formam confirmationis omnino similem Romanæ, non negat in aliis Euxologij Græcis esse frequenter formam à nobis assignatam; sicut licet in Ecclesia Latina in diversis Ritualibus & pontificalibus inveniantur diverse formæ confirmationis, ut constat ex n. 43. non negatum esse aliam frequenter, & quam post Florentinum debemus omnes in Ecclesia Latina adhibere. In Ecclesia etiam Græca esse in usu istam formam: signaculum Domini Spiritus S. testatur Arcadius rituum Græcorum peritissimus, & hoc ipso an. 1694. paucis abhinc diebus Illusterrimus & Reverendissimus D. D. Onufrius Constantini Græcus Archiepiscopus Debrensis & Rechensis, qui per

R. P. Gormaz Theolog. Tom. II.

plures annos se exercuit in missionibus per græciam, nunc assistens & residens in Ecclesia S. Athanasii Collegii græcorum Urbis, oretenuit à me consultus respondit, hac sola forma confici Sacramentum conformatioñis in græcia; ergo &c.

Contr. 3. Clemens VIII. in Bulla de instru-
ctione Græcorum, quæ habentur Tom. 3. Bul-
larii, & inter hujus pontificis Bullas est ordine
43. prohibens ibi Presbyteris Græcis, ne con-
firmationis Sacramentum conferrent, prohibet
quoque ne ista verba: signaculum Domini Spi-
ritus S. proferant, sed ante illa absolvant
Baptismum; atqui si non essent forma con-
firmationis, sed quandam solum Baptismi cæ-
remoniam continerent, ea non prohibuisset, cum
Baptismus plures habeat cæremonias in Lat-
ina & Græca Ecclesia, quæ nulla ratione negligi
debet; ergo &c. Contr. 4. Clemens VIII.
ejusdem Bullæ parag. 4. haec habent, si Epis-
copus Latinus Græcum aliquem ordinare vo-
luerit, qui à Presbytero Græco in Baptisma
chrismate in fronte de facto fuerit consignatus,
debet illum antea confirmare, saltem sub condi-
tione.

Quæ Bulla licet non obliget in Græcia Græ-
cos Episcopos, ut defendit Arcadius Cap. 15.
cum solum directa fuerit ad Episcopos Latinos,
in quorum Diocesis Græci, vel Albanienses
ritu Græco viventes degunt, ut constat ex Ru-
brica Bullæ, quæ sic habent: instruatio super
aliquibus ritibus Græcorum, pro Episcopis La-
tinis, in quorum Diocesis Græci vel Alba-
nienses Græco ritu viventes degunt, obligat E-
piscopos Latinos, eri neficiamus motivum
Pontificis, cum in ea Bulla non habeatur.
Fortasse eo tempore presumebant, confirmare
Presbyteri, ubi concessum ipsis non erat à fede
Apostolica, vel consecrare chrisma ad confir-
mandum, & ratione dubii, an si ita evenire, rei-
terare præcipiatur Sacramentum confirmationis
sub conditione, vel ob aliam rationem nobis
ignoram; quando autem aliquis confirmatus
erat ab Episcopo Græco, nullatenus præcipie-
batur, imò non licebat reiterare confirmationem;
atqui Episcopi Græci, ut constat ex num.
37. non utuntur alia, nisi ista forma: signa-
culum Domini Spiritus S. ergo ista non est cæ-
remonia, sed vera forma Sacramenti confirma-
tionis pro Græcis. Ex dictis

Fit 1. ex 1. assert: Sacramentum confirma-
tionis, quantumvis quoad substantiam institu-
tum in nocte cœne, non habuisse complectum
terminum à quo usque ad Christi mortem, cum
à meritis mortis Christi valorem accipiat, ex
dictis à num. 15. de Bapt. neque habuisse com-
pletum terminum ad quem usque ad penteco-
sten, cum non esset institutum ad communica-
ndum suum effectum usque ad illud tempus
ex dictis num. 24. Fit 2. ex 2. assert: Sacra-
mentum confirmationis, utpote characteristi-
cum iterari non posse, nisi in casu quo de ejus
valore prudenter dubitetur, juxta dicta à num.

Uuu 2

¶ 2

Disputatio II. Sec^{tio} I.

524

52. de Bapt. character autem confirmationis est qualitas realiter distincta à charactere Baptismali, cùm Sacraenta realiter distincta ordinata sint à Christo ad effectus realiter distinctos. Unde baptizatus & confirmatus ratione characteris differunt inter se, ex D. Thoma, tanquam domesticus & miles, quapropter character confirmationis non superadditur Baptismali, sicut intensio qualitatis gradibus remissis ejusdem qualitatis, sed sicut qualitas qualitari diversæ rationis; quæ est ferè omnium Theologorum sententia. Eodem enim modò differunt inter se auxilia gratiæ actualis, quæ conferuntur per utrumque Sacramentum ex dictis à num. 202. de Sacramentis.

41.

Gratia vero habituæ five intra, five extra Sacramentum collata; non differunt specie inter se: nam gratia habitualis, quæ se habet quasi natura in ordine superno, et si eadem sit specie, fundat jus ad effectus distinctos specie: sicut natura humana ad sensationes & discursus, qui sunt effectus specie distincti: ex Conciliis autem, quæcumque gratia habitualis, quæ de facto datur, hanc eandem naturam habet, ac proinde dicitur à Theologis ejusdem speciei; admittit verò intentionem, ex quo dicitur iustior, qui intenſiore gratiam habet, quo in sensu gratia intenſior dicitur perfectior, quam remissa. Gratia autem habitualis per confirmationem accepta dici solet, per se loquendo, perfectior Baptismali ex locutione SS. PP. dicentium: hominem confirmatum comparere ad se ipsum baptizatum, sicut se haber homo perfectus & robustus ad puerum recenter natum, licet enim confirmation non remittat totam peccatum, ut Baptismus, non impedit, ne gratia confirmativa sit perfectior Baptismali, quia perfectio gratiæ potius habeatur penes majorem unionem cum Deo, & conformitatem cum Christo, quam penes remissionem peccatum: si enim sit intenſior gratia, quæ recipitur per confirmationem, quam quæ recipitur per Baptismum, magis uniet ratione sui cum Deo, quam gratia Baptismalis; ac proinde in eo casu erit perfectior, quantumvis totam peccatum non remittat. Ita communiter Theologi, cui confirmationis excessu non obscurè suffragatur Melchidas Papa citatus num. 14. qui ita prosequitur: Scirote utrumque magnum esse Sacramentum, & sicut unum à majoribus sit, id est, à Summis Pontificibus, quod à minoribus perfici non potest, ita & majori veneratione venerandum & tenendum est.

42.

Fit 3. ex 3. assert: chrisma sufficientem materiam esse, quamvis alia aromata illi admiscantur, dummodo oleum & balsamum in sua natura perseverent, five mixtura adeò exigua sit, ut chrismati materiam non immutet: sic in Baptismo solenni, quamvis aquæ naturali adhibeat parum chrismati, ex dictis num. 56. dummodo maneat aqua naturalis, remanet materia sufficientia Baptismi; unde cùm in sacra congregazione dubitaretur, an tolerandus es-

set usus Græcorum admiscentium 12. aromatis oleo & balsamo, ut videre est in Eusebijo & apud Arcud. cap. 15. decretum fuit, inventigandum esse talis usus initium, et si illud antiquissimum esset, tolerandum, sed monendos gravos, ut ea aromata pauca sint, & in tali quantitate, ut Balsami odor prævaleat, & oleum ha sub ratione perseveret, ut effectus olei semper retineat. Quod si talis usus non sit ita antiquus, sed post schisma incepitus, omnino eum esse tollendum.

Fit 4. Necessarium esse necessitate Sacramenti, quod mixtum ex oleo & Balsamo sit, ut odor balsami admixti oleo pervadat omnes ejus partes, sic enim balsamum dicitur singulis olei partibus moraliter admixtum, licet aliquibus non admisceatur physicè, quod constat ex praxi Ecclesiæ, etenim cùm modica Balsami pars oleo admisceatur, facile admiscetur, sufficere talem admixtionem physicam in toto, & moralem in singulis partibus. Unde confici validè potest Sacramentum illis panibus, quæ physicum balsami contactum non habent, sed moralem istum à nobis explicatum & habuerunt & retinent, ut bene notari. Ex parte qu. 52. art. 3. quapropter si balsamum corruptatur quoad substantiam, cùm tunc maneat alterata suavitas ejusque fragrancia, ac producere ipsius mixtio moralis, ut experientia docetur, non perficietur valide Sacramentum; et que de causa præcipitur ab Ecclesia, ut renoveret chrisma quot annis, Balsamum enim cùm difficultis corruptionis sit, certissime perseverat per annum, licet exigua ejus pars admixta fuerit. Unde quamvis alterius anni chrismi, si integrum perseveret, sufficiens sit quoad valorem Sacramenti, ex præcepto tamen Ecclesia combusto veteri, renetur minister uti novo christmate, illo nimis anno consecratio non re fert, an sit Balsamum Palæstinum, an Indicum et si forte specie differunt, sicut nihil inter est, utrum vinum consecrationis sit album, in rubrum. Unde quando Paulus III. Episcopo Indico petenti concessit, ut renetur illo Balsamo ad conficiendum chrisma, non sive privilegium, sed declaratio sufficienciae illius Balsami, quod & præstitit etiam Pius IV.

Fit 5. Ex 4. assert:unctionem debere fieri à Ministro juxta rituale Pontificum, & modum antiquum ratione Ecclesiæ, ungendo dexterò pollicè in fronte, & propriea hunc ritum absq; peccato gravi prætermitti non possit: quo ad valorem autem Sacramenti sufficiat, omnino requiritur, ut ungatur manu propriè, dextra, five sinistra, & five pollicè, five aliud digito. Ratio est, quia manus impositio est essentialis huius Sacramento, ut constat ex actibus Apostolorum, & ex SS. PP. loca 1. diff. citatis: manus autem impositio intelligi non potest propriè, & absque figurata locutione, quin detur contractus immediatus inter manum confirmantis, & confirmatum, arqui licet iste contractus fiat manu dextera, vel sinistra, pollicè,

hve alio dixit; datur manus impositio, neque exstare libbi fundamentum ullum, ut dicamus, solum contractum pollicis non esse manus impositionem; ergo &c.

Fit 6. Ex 5. assert. contra Gonetum, formam Ecclesiae Græcæ non esse substantialiter distinctam à forma Ecclesiae Latinæ. Ratio, quia illa verba nudè sumpta non sunt forma, nisi pro ut à Christo instituta ad causandum suum effectum; atqui non sunt instituta ad causandum effectum substantialiter distinctum; ergo non sunt formæ substantialiter distinctæ. Confirmatur 1. formæ, quæ eundem effectum formalem causant, non sunt substantialiter distinctæ, sed sunt una moraliter: atqui illæ duas formæ eundem effectum formalem causant; ergo &c. Confirmatur 2. efficaciter ad hominem; ideo est valida forma, qua utuntur Græci, & forma, qua utuntur Latinæ, quia Christus reliquit potestati Ecclesiae determinare verba, quibus confirmationis Sacramentum conficiatur, ut constat ex dictis num. 53. diximusque etiam à num. 78. de Sacram. & fateretur Gonerus disp. 6. de Sacramento confirmationis art. 2. num. 53. formæ autem pertinent ad substantiam Sacramentorum, cùm sint Sacramentorum constitutiva, ut constat à num. 34. de Sacram. & defendit acriter ipse Gonerus disp. 1. de Sacr. in genere art. 7. s. i. dicens, manifestam esse D. Thomæ sententiam, & contrariam Gabreræ expositionem ad usum terminorum intolerabilem, impone D. Thomæ; atqui Ecclesia non habet Auctoritatem ad immutandam substantiam Sacramentorum, ut definit Trid. citatum num. 59. de Sacram. ergo &c. Confirmatur 3. etiam ad hominem, quando Apostoli conficiebant Sacramentum confirmationis absque chrismate per solam manuum impositionem, illa manus impositionis solum materialiter, & entitativè distinguebatur ab unctione chrisma, formaliter autem erat eadem, quia substatabat eidem significacione & Christi institutioni, ut haberetur Gonerus Disp. 6. art. 2. §. i. num. 27. sed hoc ipsum evenit in nostro casu; ergo &c.

SECTIO II.

Solvuntur Opposita.

Obl. 1. Contra 1. assert: non minus est efficax impositionis manuum Christi, quam impositionis manuum Apostolorum; atqui per impositionem manuum Apostolorum conficiebatur Sacramentum confirmationis; ergo etiam per impositionem manuum Christi; atqui Christus imposuit manus supra pueros multò tempore ante noctem cenæ, ut constat ex Matth. 19. ergo non in nocte cenæ, sed multò ante institutum Sacramentum confirmationis. Conf. ex Conc. Senonensi, quod habetur Tom. 13. Conc. novæ impress. & est Senonense 19. in decretis fidei, ubi hæc habet; nec obscurius quidem Sacramentum confirmationis Christus instituit, cùm parvulus manus imponeret; ex-

go &c. Resp. dist. maj. non minus est efficax ad finem intentum à Christo, con. 1. ad finem non intentum, N. maj. & con. min. N. consequentiam, deinde dist. min. subsumptiam: imposuit manus supra pueros ad eos benedicendos & curandos, con. ad eos confirmandos, nego min. & consequentiam, ut constat ex dictis num. 25. & constabit num. sequenti.

Ad Confirmationem nego consequentiam, quia illud Conc. nullam habet à Pontifice auctoritatem, habitum enim fuit ex auctoritate Cancellariorum Calliae, ut ex ipsius prefatione constat, & in hac parte à Theologis non admittitur. Docere quidem, Christum confirmasse pueros, cùm illis manus imposuit, est dicere, ministratum fuisse hoc Sacramentum ante Pentecosten, quod non solum est contra omnes ferè Theologos ex dictis n. 24. sed expressè contra Catechismum Tridentini tit. de confirmatione dicentem: S. quidem Lucas, cùm admirabilem illam Spiritus S. effusionem describeret, ita inquit; & factus est de Cœlo repente sonus tanquam adveniens Spiritus vehementis, & replevit totam domum. Deinde paucis interjectis; & repleti sunt omnes Spiritu S. ex quibus verbis licet intelligere, quoniam domus illa S. Ecclesiae figuram, & imaginem gerebat, ad omnes fideles Confirmationis Sacramentum, cuius initium ab eo die ductum est, pertinere.

Objicies 2. Contra 2. assert: ex vi Sacramenti Confirmationis non distinguitur ab aliis, etenim ab in fidelibus supponitur jam differens per Baptismum; à fidelibus vero discerni non debet, cùm confirmatio iis omnibus debeat esse communis; atqui nullum Sacramentum causat per se gratiam, neque characterem imprimat, nisi ratione sui discernat sufficiendum à non sufficiente; ergo Sacramentum confirmationis neque gratiam causat, neque characterem imprimat. Conf. 1. per Sacra menta non confertur specialis gratia, absque speciali fine, ad quem illa ordinetur: atqui gratia confirmationis non ordinatur ad finem aliquem specialis: profecto enim fidei & crucis Christi communis est omnibus Baptizatis, atque a eam ordinantur ex vi Baptismi; ergo &c. Conf. 2. ideo circumcisio non imprimet characterem spiritualem, quia ipsa erat character corporalis; sed etiam per confirmationem imprimitus character corporalis, quando confirmatus signatur signo crucis, dum ungitur chrismate in fronte; ergo &c.

Resp. nego maj. distinguitur enim ratione hujus Sacramenti fidelis à fidelibus non confirmatis, tanquam domesticus à milite ex num. 40. & tanquam vir robustus ab infantibus imbecilibus, ut constat ex testimonio adductis n. 27. robur enim ad defendendam strenue fidem coram tyranno, quod confertur ex vi hujus Sacramenti, non confertur ex vi Baptismi. Ad 1. confirmationem con. maj. & nego min. quia

Uuu 3

con-